

Zaans OuderJournaal



Fijne dagen en



gelukkig



nieuwjaar!

Waarom krijgt mijn kind zoveel toetsen?

We volgen onze leerlingen op verschillende manieren. Bijvoorbeeld door ze regelmatig te toetsen. Maar waarom zoveel en zo vaak?

pagina 2

* In het OuderJournaal hanteren we de term ouders. Hiermee bedoelen we ook verzorgers en voogden.

Beste directeur

Hoe gaan jullie om met eten en
drinken in de pauzes?

3

Uw kind nog niet zindelijk?

Waarom uw kind zindelijk moet
zijn voor het naar school gaat.

3

Hoe tevreden zijn leerlingen?

Een overzicht van
de resultaten uit de
tevredenheidsonderzoeken.

4

Ik ben... school- ondersteuner

Nancy Duisdecker adviseert de
scholen bij hulpvragen. Met
succes!

4

Toetsen, toetsen en nog eens toetsen...

Waarom moet mijn kind zoveel toetsen maken?

In de hele basisschoolperiode – van kleuterbouw tot groep 8 – maken leerlingen tientallen toetsen. Zowel leerlingen als ouders vinden dat er (te) veel wordt getoetst (*zie het artikel op pagina 4 over de tevredenheidsonderzoeken*). Daarom mag dit wel eens worden toegelicht. Marja Latenstein, zorgcoördinator van et Buut, geeft uitleg over de toetsen die uw kind op school maakt.



Waarom moet mijn kind zoveel toetsen maken?

Marja: ‘Door de hele basisschoolperiode wil je als school de ontwikkeling van de leerlingen volgen, natuurlijk ook voor de overstap naar het voortgezet onderwijs en de Centrale Eindtoets. Het volgen van onze leerlingen doen we op verschillende manieren.’

‘Bij de kleuters gaat het nog voornamelijk om de ontwikkelingen op sociaal en emotioneel gebied, de betrokkenheid en het welbevinden van de leerling. Dit doen wij met het leerlingvolgsysteem **Looqin***. Hiermee wordt zichtbaar wat de leerling nodig heeft om zich optimaal te ontwikkelen. De kleutertoetsen van Cito zijn op de meeste scholen stopgezet. Het afnemen van toetsen bij kleuters is vanaf augustus 2022 niet langer toegestaan. Gelukkig maar, want de ontwikkeling van kleuters volg je via hun spel en observaties en niet met een toets die gemaakt wordt aan een tafeltje.

‘Vanaf groep 4 volgen wij de sociale vaardigheden met de methode SCOL. De leerlingen in de bovenbouw, dus groep 6, 7 en 8, vullen zelf ook nog de **leerlingSCOL*** in. Het is namelijk ook belangrijk om te weten hoe leerlingen zelf denken over hun sociale vaardigheden. Zo kun je vergelijken of hun eigen beleving verschilt met die van de leerkracht. Er staan in deze leerlingSCOL ook vragen over de veiligheidsbeleving van de leerlingen.’

Welke toetsen zijn er vanaf groep 3?

Marja: ‘De **Centrale Eindtoets*** in groep 8 is verplicht, maar daar naartoe wil je ook zien hoe een leerling zich ontwikkelt. Daarvoor heb je vanaf groep 3 de methodetoetsen, de Cito-toetsen en de **NSCCT***. De methodetoetsen nemen we af om te kijken of de stof die in het afgelopen blok is behandeld, goed wordt beheerst. In de groepen 5, 6 en 7 maken de leerlingen ook de NSCCT. Daarin toetsen we de leerpotentie van een leerling en vergelijken we dat met de resultaten van de **Cito-toetsen***. Bij de Cito-toetsen en NSCCT kijken we of de leerling al zijn of haar kwaliteiten benut. De Cito-toetsen maken de leerlingen vanaf groep 3 tot en met groep 8 twee keer per jaar.

In die perioden wordt in ieder geval getoetst op begrijpend lezen, rekenen, spelling en technisch lezen. Deze toetsen geven aan hoe een leerling zich ontwikkelt, losstaand van de door school gekozen methode.’

Hoe krijg ik inzicht in de totale ontwikkeling van mijn kind?

Marja: ‘Met methodetoetsen bekijk je of een leerling de lesstof van een afgebakende periode beheerst, en kun je heel goed zien hoe je de komende tijd de leerling kunt helpen. Met Cito-toetsen kijk je over een grotere periode of de lesstof is blijven hangen. In de Cito zitten ook lastigere vragen, om te zien of een leerling meer aankan dan al behandeld is. In groep 8 wordt in april de Centrale Eindtoets afgenomen.’

Het gaat echt om het totaalplaatje

‘Wat je als leerkracht in de klas ziet gebeuren tijdens de les is natuurlijk ook heel belangrijk. Hoe werkt een leerling, hoe is haar/zijn werkhouding, de motivatie, en hoe gaat een leerling om met huiswerk? De informatie voor het advies voor het voortgezet onderwijs is dus niet alleen het

resultaat van de methodetoetsen en de Cito-toetsen. Het gaat echt om het totaalplaatje.’

Wat krijgt mijn kind nu weer voor toets en waarom?

Marja: ‘We denken altijd goed na over wát we met een toets willen bereiken. Wat heeft deze leerling of deze klas nodig om verder te komen en hoe krijg ik dat in beeld? We toetsen niet om het toetsen.’

Snappet

Marja: ‘Wij gebruiken op *et Buut* nu ook al een aantal jaar het digitale onderwijsplatform **Snappet***, waarbij leerlingen op een tablet of Chromebook hun opgaven maken. Je kunt in Snappet leerlingen heel goed volgen op het gebied van leren. Per les kun je zien of de leerlingen de leerdoelen beheersen. Met de ontwikkeling van Snappet hopen we te bereiken dat we de methodetoetsen op den duur weg kunnen laten en met de informatie die je uit observaties en Snappet haalt voldoende inzicht krijgt in een leerling.’

*Uitleg begrippen

Looqin → Een leerlingvolgsysteem waarmee je de ontwikkeling van leerlingen op sociaal en emotioneel gebied, én hun betrokkenheid en welbevinden in kaart kunt brengen.

SCOL → Sociale Competentie Observatielijst: Een digitaal leerlingvolgsysteem voor sociale vaardigheden dat vanaf groep 4 de rol van Looqin overneemt.

LeerlingSCOL → Zelfbeoordeling voor leerlingen vanaf groep 6 op sociale vaardigheden. Hierin is ook de Monitor Sociale Veiligheid opgenomen.

Cito → Centraal Instituut Toets Ontwikkeling: Toetst twee keer per jaar de vakken onafhankelijk van de methode.

Centrale Eindtoets → In groep 8 wordt de Centrale Eindtoets afgenomen. In de Zaanstreek is gekozen voor de Centrale Eindtoets van Cito.

NSCCT → Niet Schoolse Cognitieve Capaciteiten Test. Hierin wordt de leerpotentie van een leerling getoetst: haal je eruit wat erin zit?

Snappet → is een adaptief onderwijsplatform dat wordt aangeboden op tablets of Chromebooks (*zie [snappet.org](https://www.snappet.org)*). Leerlingen maken opgaven op de tablet die inhoudelijk vergelijkbaar zijn met de opgaven in werkboeken. Snappet past de moeilijkheid van de opgaven aan op basis van de antwoorden, de ontwikkeling en het niveau van de leerling.

De nieuwe schoolplannen zijn klaar!

Sinds november hebben alle Zaan Primair scholen hun nieuwe schoolplan klaarliggen. De onderwijsaanpak, visie en ambities van de school staan hierin beschreven. In het schoolplan kunt u bijvoorbeeld lezen hoe de school haar kwaliteit bewaakt en verbetert.

In het nieuwe schoolplan staat ook welke keuzes de school maakt over een langere periode. Bijvoorbeeld als het gaat over leerlingenzorg en stabiele leeropbrengsten. De school mag zelf kiezen voor een eenvoudig en compact schoolplan, of juist voor een uitgebreidere variant. Het gaat erom dat er altijd een effectief en bruikbaar plan klaarligt voor het team.

Het schoolplan moet natuurlijk goed aansluiten bij de dagelijkse gang van zaken op school. Het plan en de uitvoering worden daarom regelmatig besproken in het schoolteam. Ook de medezeggenschapsraad (MR) is betrokken bij het nieuwe schoolplan. Het schoolplan is namelijk een belangrijk handvat voor het voeren van 'het goede gesprek' binnen de MR.



Heeft u het schoolplan al gelezen? U kunt het opvragen bij de directeur.

Beste directeur,

Hoe wordt er omgegaan met eten en drinken op de scholen van Zaan Primair?

Toen wij de school van onze dochter kozen, sprak het ons enorm aan dat kinderen samen met de leerkracht in de klas eten en dat dit een rustig moment is om met elkaar om te gaan. In de praktijk blijkt het dat kinderen juist leren snel te eten en binnen twintig minuten klaar moeten zijn. Hoe zit dit precies en wat is het beleid op de Zaan Primair scholen?

Zaan Primair maakt zich sterk voor een gezonde leefstijl van de kinderen. Veel scholen doen daarom mee aan de *Gezonde School*. De visie van de *Gezonde School* hoeft niet hetzelfde te zijn als die van de school. U kunt de *Gezonde School* zien als een maatschappelijke aanpak om tot een gezonde leefstijl te komen, waarbinnen de school ook eigen keuzes maakt.

Die keuzes zijn vaak moeilijk. Er is een overvol lesprogramma, waarin naast de eisen van de onderwijsinspectie over de leerinhoud ook steeds meer maatschappelijke thema's aan bod (moeten) komen. Programma's over pesten, museabezoeken, vuurwerkpreventieprojecten enzovoort, zorgen voor veel lesdruk. Soms maken scholen dan de keuze om zaken te combineren. De keuze om een educatief programma te kijken onder het eten, is een veel gemaakte. Toch mag dat er niet toe leiden dat kinderen niet goed kunnen eten.

Bij de *Gezonde School* is zijn er geen regels hoe lang de lunch mag duren. Verder kun je je altijd de vraag stellen of het kind al het eten in de broodtrommel ook echt nodig heeft, en hoe lang het kind erover doet.

Ik adviseer u om met de leraar in gesprek te gaan. Daarbij kunt u vragen naar de reden

Het schoolplan...

- Geeft richting aan het onderwijs op school
- Is een plan om de onderwijskwaliteit te verbeteren en op peil te houden
- Wordt minimaal eens in de vier jaar opgesteld
- Wordt ontwikkeld door de school zelf en voldoet aan de wettelijke eisen
- Is mede ontworpen door de medezeggenschapsraad (MR)

van deze manier van lunchen en aangeven wat u zelf ervaart. Misschien is de leraar zich hiervan niet bewust en kan u iets vertellen over hoe zij of hij het eten met uw kind ervaart. De leraar kan mogelijk iets bedenken om dit beter te laten verlopen. Mocht dit niet tot een bevredigend resultaat leiden, dan kunt u overwegen om de vraag neer te leggen bij de directeur of de medezeggenschapsraad van de school. De medezeggenschapsraad kan de school hierover adviseren namens de ouders.

Kortom, ga in gesprek. Ik zou als directeur blij zijn met een dergelijk geluid. Alleen samen kunnen we een mooie school maken en houden!



*Heeft u een vraag over uw kind en school?
Mail ze aan bestedirecteur@zaanprimair.nl
U krijgt altijd antwoord.*

Uw kind nog niet zindelijk, wat dan?

Het komt steeds vaker voor dat kinderen van 4 jaar op school komen en nog niet zindelijk zijn. In dit artikel kunt u lezen waarom het zo belangrijk is dat een kind zindelijk is voordat het naar de basisschool gaat en waarom scholen om die reden soms ook kinderen weigeren.

Waarom verschoont de juf of meester geen luiertje?

In een kleuterklas zitten vaak meer dan 25 kinderen met één leerkracht. Anders dan op het kinderdagverblijf of de peuterspeelzaal is de taak van de leerkracht onderwijs geven. Een dag in de kleuterklas is heel precies georganiseerd. Vaak begint de dag met een onderwijskring. Vervolgens doen de kinderen allerlei opdrachten.

De leerkracht begeleidt, is aanspreekpunt voor als iets niet duidelijk is of wanneer er problemen zijn. Ondertussen werkt zij met kinderen die iets extra's nodig hebben en vangt de jongste kinderen op die snel toe zijn aan een nieuwe opdracht. De leerkracht is een duizendpoot die naast het overzicht en de rust bewaken, aanspreekpunt moet zijn voor elke kleuter in deze grote groep. Het verschonen van kinderen is tijdrovend en kan niet binnen het klaslokaal gebeuren. Het is onmogelijk voor een juf of meester om een aantal onzindelijke kinderen in de klas te hebben.

Ongelukje

Een gezond kind van 4 jaar moet zindelijk kunnen zijn. Op school is er natuurlijk begrip voor een ongelukje. Op elke school zijn reservebroekjes en onderbroekjes aanwezig omdat iedereen weet dat een ongelukje erbij hoort op deze leeftijd. Voor een kind dat net zindelijk is, is een broek die snel uitgaat het meest praktisch. Een lastige knoop of riem is niet fijn als je hoge nood hebt.

Medische redenen

Wanneer er een medische reden is voor het onzindelijk zijn, en het kind onder behandeling is van een arts, zal er altijd een oplossing worden gezocht. Een oorzaak kan zijn een verkeerd aangeleerde manier van plassen, een klein blaasvolume of een overactiviteit van de blaas. Gelukkig komt dit weinig voor. Wanneer een kind op 5 jarige leeftijd overdag nog niet droog is, is een bezoek aan de huisarts verstandig.

bron: *OudersEnOnderwijs.nl*



Ik ben...

Nancy Duisdecker, Schoolondersteuner bij het Dienstencentrum van Dynamica XL

Nancy Duisdecker is al vijf jaar schoolondersteuner bij het Dienstencentrum van Dynamica XL. De scholen voor openbaar onderwijs in de Zaanstreek zijn verdeeld over zes schoolondersteuners. Nancy is betrokken bij scholen van Zaan Primair, de Werf en de Opspoor scholen in Oostzaan. Zij adviseert bij hulpvragen van scholen.

Nancy heeft een achtergrond in het speciaal onderwijs. Daar vielen haar de kinderen op die extra zorg nodig hadden. In deze kinderen zag zij de 'pareltjes' van het onderwijs. Alle opgedane kennis in het speciaal onderwijs neemt zij nu mee in haar werk als schoolondersteuner.

Meedenken

“Het liefst kijk en denk ik mee in een vroeg stadium, waarbij er vragen zijn over een kind, de aanpak in de groep of bijvoorbeeld de toetsresultaten van de school. Ik maak dan een afspraak met de zorgcoördinator of de leerkracht, soms met beiden, om de hulpvraag door te nemen. Samen overleggen we welke ondersteuning het best passend is bij de hulpvraag.

‘De hulpvraag kan bijvoorbeeld zijn dat een kind niet tot werken komt en zich lijkt te vervelen in de klas.

Samen met de zorgcoördinator, de leerkracht en de ouders bekijken we welke expertise nodig is zodat dit kind het beste uit zichzelf kan halen.’

Makelaar in zorg

‘In de vergaderingen van het *breed ondersteuningsteam* bespreken we leerlingen met complexe zorgvragen. Mijn rol hierbij is adviseren welke extra ondersteuning we kunnen bieden vanuit het Dienstencentrum. Bijvoorbeeld een onderzoek, observatie of hulpklas, of een onderwijs-ondersteuningsarrangement (OOA).’

‘Als er een zorgvraag is, kijk je samen met alle betrokkenen: Wat is er tot nu toe ingezet en wat was het effect? Als er extra zorg nodig is, kijk ik mee bij de aanvraag en opzet van een OOA. Met zo’n arrangement kunnen we specialisten passend onderwijs inzetten om een plan voor een leerling te maken, met als doel de ontwikkeling van het kind weer op

gang te brengen. Een OOA wordt in principe voor zes maanden toegekend. Daarna evalueren we wat we hebben bereikt en bepalen we of er nog extra zorg nodig is.’

‘Andere vragen waarbij ik meedenk kunnen bijvoorbeeld te maken hebben met een groep waarbij de resultaten van het reken- of leesonderwijs achterblijven. Een mogelijkheid kan dan zijn om een aanvraag in te dienen bij het Dienstencentrum voor extern aanbod, zodat een reken- of leesspecialist kan meekijken in de groep.’

Het kind centraal

‘Bij kinderen zie je alleen hun gedrag. Je weet niet wat er van binnen speelt. Daarom is het belangrijk dat je je altijd afvraagt waar het gedrag vandaan komt: wat is er gebeurd dat een kind zich op deze manier gedraagt? Komt het door leerproblemen of zijn er andere zaken die de ontwikkeling van het kind belemmeren? We kijken altijd samen met de ouders, de leerkracht en zorgcoördinator hoe we het kind in zijn kracht kunnen zetten.’



*Soms heeft een kleine
aanpassing groot effect*

Een frisse blik

‘Vanuit een ander perspectief meekijken en mee mogen denken, kan een opening bieden voor een aanpassing of andere benadering, waardoor het lukt om de leerling of een groep in beweging te krijgen. Soms heeft een kleine aanpassing al een groot effect.’

‘Als iemand van buiten de school meekijkt, kan dat verhelderend werken. Dat kan een heleboel in beweging brengen. Ik vind het prachtig dat ik dit werk mag doen en voel me altijd welkom op de scholen die ik begeleid!’

Tevredenheidsonderzoek onder leerlingen en ouders

Elke twee jaar houdt Zaan Primair een tevredenheidsonderzoek onder leerlingen en ouders. Dit jaar is de vragenlijst ingevuld door 1881 ouders. Dit is 35% van alle ouders. Bijna 2200 leerlingen van de groepen 6, 7 en 8 hebben de vragenlijst ingevuld.

Wat vinden de leerlingen?

De leerlingen geven de school als score gemiddeld een 7,8. De leerkrachten krijgen een prachtige 8,9 van hun leerlingen.

De scores komen vrijwel overeen met die van 2017. Volgens de leerlingen kunnen hun juffen en meesters de leerstof goed uitleggen, ze vinden het leerzaam in de klas.

Voorzieningen en toetsen

In vergelijking met het vorige tevredenheidsonderzoek in 2017 zijn de leerlingen nu meer tevreden over de voorzieningen op school. Minder tevreden dan in 2017 zijn ze over de toetsen die ze moeten maken. Vaak zijn ze zenuwachtig voor een toets, en ze vinden dat ze er teveel moeten maken.

Schoolplein

Op het onderdeel ‘tevredenheid’ waarin gevraagd wordt of de leerlingen het naar hun zin hebben op school, beoordelen de leerlingen het welbevinden met een 7,9.

Veel leerlingen vinden hun schoolplein niet leuk, en gaven het een magere 6,6 (20% oordeelde negatief). Ook vinden veel leerlingen de school niet schoon en netjes (cijfer: 6,8). Wel voelen leerlingen zich veilig op en rond

de school. Ze geven de veiligheid een hoog cijfer: 8,7.

En de ouders?

De ouders van de leerlingen zijn redelijk tevreden. Zij geven de school een 7,3 als score; in 2017 was dat een 7,5. De sfeer beoordelen ze met een 7,8. De ouders zijn vooral tevreden over de leerkracht, die krijgt een 8,3. Dat is even hoog als in 2017. Over de veiligheid oordelen ze met een 7,4 beduidend minder positief dan de kinderen.

Opvallend is dat met 15% relatief veel ouders aangeven dat de school niet actief genoeg optreedt tegen pesten. Gemiddeld beoordelen de ouders dit met een 6,7.

De schoolleiding scoort een 7,2 vergeleken met een 7,6 in 2017. Best veel ouders vinden dat de directie weinig openheid geeft over het schoolbeleid (zie het artikel over het schoolplan).

Te veel toetsen

De ouders zijn - net als de leerlingen - niet tevreden over de toetsing. Ook zij vinden



dat er teveel toetsen zijn en dat er teveel waarde aan wordt gehecht. Best veel ouders geven aan dat hun kinderen vaak zenuwachtig zijn voor een toets. 27% van de ouders die meedeelde aan het onderzoek, vindt dat er te weinig aandacht is voor leerlingen met problemen.

Ook een verkeersveilige buurt en de weg naar school zijn reden tot zorg bij één op de drie ouders.

Wat gebeurt er met de resultaten?

De school bespreekt de uitkomsten van het tevredenheidsonderzoek met het team en de MR. Met de punten die daaruit komen, gaan de scholen aan de slag. We proberen het over twee jaar een stukje beter te doen.